

Mariborski teden

Kaj danes v nedeljo, dne 6. avgusta?

USA ne bodo izvažale pšenice

Po najnovejših podatkih bo znašal letošnji pridelek pšenice v Združ. državah samo 496 milj. bušljev proti 796 milj. lanskega pridelka. Prvič po 65 letih bo pridelek pšenice v Ameriki manjši, kakor znaša potreba domačega konsuma. Sedanje zaloge pšenice od prejšnjih pridelkov znašajo 330 milj. bušljev, zato računajo, da bo vsaj del teh zalog v prihodnjem letu pošel. Ti podatki popolnoma ustrezajo dosedanjim napovedim, saj so računali, da ne bo preseglj pridelek 500 milj. bušljev. Spričo manjšega pridelka se bo problem pšenice vsaj za enkrat skoro avtomatično rešil. Amerika potrebuje za konsum in za seme od 650 do 675 milj. bušljev pšenice. Zadnji pridelki so bili vedno višji, ka-

kor potreba domačega konsuma, zato je bila Amerika navezana na izvoz. Njena pšenica pa ni lahko konkurirala kanadski in argentinski. Amerika je navadno izvozila okoli 150 milj. bušljev. Ta izvoz pa je nenadoma zastal in zaloge domačega žita so se kopičile, tako da znašajo letos okoli 350 milj. bušljev. Amerika je že pripravila načrt, po katerem naj bi se površina posejane zemlje znižala. Združ. države naj bi ne pridelale več žita, kakor ga rabijo. Na tak način bo mogoče dvigniti notranje cene, in sicer od 120 na 150 centov. Če bodo Združene države izvedle ta načrt, bodo gotovo zelo olajšale evropski trg, ki je tudi prenapolnjen z blagom.

Lesno tržišče

Tendenca mlačna

Na lesnem tržišču je tudi v tekočem tednu vladalo skoraj popolno mrtvilo. Zaključeno je bilo v celem tednu 1 vagon bukovih in 1 vagon bukovih neobrobjenih plohov. Za slovensko lesno gospodarstvo dokaj pičlo število, za kar je treba iskati vsekakor vzroka ne samo v zunanji rezerviranosti, ampak dobru delu tudi v pomanjkljivem notranjem ustroju te panoge.

Kakor so denarne prilike v splošnem še vedno neurejene, tako je tudi lesna trgovina in industrija brez prave smernice. Zato je nastopil res skrajni čas, da se lesna panoga v Sloveniji na vsak način temeljito reorganizira in omogoči izvoz njenih izdelkov, sicer je lesno gospodarski zastoj Slovenije neizbežen. Kakor čujemo, je ta neobhodna potreba objela tudi tiste kroge v lesnem gospodarstvu, ki so do sedaj še nekako kljubovali, toda pod silo razmer uvidevajo, da je rešitev le v močni organizaciji. Kakšne koristi bi lahko imela ta največja organizirana panoga v gotovih momentih, nam služi kot najboljši dokaz n. pr. neprestano povpraševanje hrastovih dog in sodov namenjenih za zopet »mokro« Ameriko. Res je, da ne razpolagamo v Sloveniji z ogromnim hrastovim materialom kakor n. pr. Slavonija, vendar bi se tudi iz Slovenije zamoglo izvoziti lepo število dog, posebno pa še sodov, ako bi toz. organizirane produkcije in razne sodarske zadruge nastopile združeno s pomembno količino in enotno ceno. To je le primer. Enako je stanje tudi v produkciji testonov, tavolet, tramov itd.

Enotna organizacija je danes imperativ za celo slovensko lesno gospodarstvo in zeleti moramo le, da se ta čim prej uresniči in doseže pričakovane uspehe.

OUZD v juliju

Zenske plače nekoliko boljše, moške slabše.

Podatki OUZD za julij kažejo naslednje izpremembe. V oklepaju je naveden prirastek, oz. padec v primeri z julijem lanskega leta.

Povprečna članov: moških 49.422 (— 3.351), ženskih 29.010 (+ 763), skupaj 78.432 (— 2.588); bolnikov: 1.199 (+ 124), 799 (+ 5), skupaj 1.998 (+ 129); odstotek bolnikov: 2.43 (+ 0.39), 2.75 (+ 0.06), skupaj 2.55 (+ 0.24); povprečna dnevna zavar. mezda Din: 26.35 (— 1.52), 18.22 (+ 0.02), skupaj 23.34 (— 1.03); celotna dnevna zavar. mezda Din: 1.302.351.60 (— 157.975.60), 528.580.40 (+ 14.418.40), skupaj 1.830.932 (— 143.557.20).

Letni padec zavarovanih delavcev se je zboljšal od 4.077 v juniju na 2.588 v juliju. Število moških delavcev je padlo za 3.351, dočim je število ženskih delavk naraslo od lanskega leta za 763. (V juniju je znašal prirast + 134, v maju + 252, v aprilu + 275.) Zaposlitev žensk izredno narašča, med drugimi bo tudi vzrok napredovanja tekstilne industrije.

Odstotek bolnikov je nekoliko večji od lanskega leta radi podaljšanja bolnospodpne dobe od 26 na 52 tednov. Kljub temu je pa prirast odstotka moških bolnikov nekoliko prevelik, najbrž radi zastaja v sezizski delavnosti.

Povprečna dnevna zavarovana mezda (kateri odgovarja faktičnemu zaslužku povprečnega delavca) je pri moških za 1.32 Din manjša in pri ženskah za 0.02 Din večja od lanskega leta. Zaslužek ženskih delavcev je torej neznatno večji od lanskim zaslužkov.

Zivinski trg v Italiji

V prvih petih mesecih je Italija uvozila 41.306 glav živine, lansko leto v istem razdobju 32.390, toda vrednost izvoza je nazadovala, in sicer od 29.2 na 22.4 milj. lir. V juliju je uvoz živine v Italijo nazadoval zaradi vročine, kakor vsako leto. Cene zaklane živine so bile v juliju dovolj stalne. Cene treh navadnih kakovosti volov je bila 2.50, 2.20 in 1.90 lir za kilogram žive teže. To se pravi, da so bile cene enake kakor v juniju. Preteklo leto so bile cene 3.00, 2.50 in 2.10 lir za kilogram. V ostalem so cene živine nekoliko narasle, in to na 2.40, 2.10 in 1.80 proti 2.30, 2.00 in 1.60 v juniju. Padla je cena zaklanih telet in to od 4.90, 4.10 in 3.10 na koncu junija na 4.50, 3.70 in 3.10 lire na koncu julija. V juliju lanskega leta so notirale iste kakovosti v Milanu 4.50, 3.90 in 2.50 lir, to se pravi, da se te cene v poslednjih letih niso mnogo spremenile. Rimsko tržišče kaže spričo sedanjega slabega časa čvrsto tendenco, tako da se morejo tudi precejšnji dovozi dobro prodati.

Tržišče s svinjami je ostalo v juliju v glavnem nespremenjeno, le proti koncu julija je cena padla od 420 na 410 za kvintal žive teže in 485 za zaklano živino. Ako primerjamo te cene z lanskimi, ki so bile 380 in 435, opazimo izdatno pobojšanje. Še bolj se prodajajo mršave svinje in svinje z mladimi prašički.

Borza

Denar

Dne 5. avgusta.

Curih: Pariz 20.2475, London 17.10, Newyork 3.79, Bruselj 72.155, Milan 27.15, Madrid 43.20, Amsterdam 208.65, Berlin 123.20, Dunaj 72.80—58, Stockholm 88.20, Oslo 85.95, Kopenhagen 76.365, Varsava 15.33, Budimpešta 57.75, Carigrad 2.95, Bukarešta 2.485, Helsingfors 3.08, Buenos-Aires 755.

Ob 9. uri dopoldne velike veslaške tekme na Dravi — start na Mariborskem otoku, cilj pri Käferjevem kopališču. — Popoldne ob 2 velika tomboia gasilcev na novem Glavnem trgu. — Ob pol štirih popoldne na Mariborskem otoku otvoritvene lahkoatletične prireditve — otvoritev lahkoatletskih naprav — prireja SSK Maraton. — Ob 8 zvečer na Unionski verandi odločitev v rokoborbenem prvenstvu Dravske banovine, ki se jih udeležijo najboljši slovenski rokoborci iz Ljubljane, Maribora in Celja, in ki jih v okviru »Mariborskega tedna« prireja SSK Maraton v Mariboru. — Zvečer na razstavišču godba. Od 5. do 18. avgusta dovoljena polovična vožnja na vseh progah; za dohod od 5. do 15. avg.

KNJIGARNA

J. Krajec nasl., Novo mesto

priloga čast. gg. katehelom svojo bogato izbiro prekrasnih podob za prvoobhajance.

Jabolka vsake vrste in vsako količino

stalno kupujemo po najvišjih dnevnih cenah. Iščajo se v vseh kr ajih Slovenije nakupovalci za tako blago. Plačilo sledi pri prevzemu blaga. Pismene ponudbe na „JUGOZADRUGA“ Maribor, Kopitarjeva 12

JAVNA ZAHVALA.

Moj soprog Alojzij je 19. julija t. l. utonil pri kopanju v Savi na ležici. Čeprav je bil komaj poldrugo leto zavarovan pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, sem dobila izplačanih polnih petdeset tisoč dinarjev.

kar je za mene naravnost odrešenje v teh težkih dneh. Ob tej veliki kulantnosti Vzajemne zavarovalnice čutim brezposojno dolžnost, da se Vzajemni zavarovalnici kot edinemu našemu čisto domačemu zavarovalnemu zavodu izrecno in javno zahvalim. Obenem pa ne bi bila pravična, ako ne bi tega res našega zavoda vsakomur kar najtopleje priporočila.

Ljubljana, dne 4. avgusta 1933.

Ida Taškar,
vdova po šoferju.

22 prednosti zavarovanja „KARITAS“

1. Za stalno enak mesečni prispevek (Din 5 do Din 75) ste zavarovani za Din 1000 do 20.000.
2. Pripisati lahko vsaka zdrava oseba v starosti 7—80 let.
3. Pristopnina (sprejemnina) znaša samo 10 D.
4. Jamstvo začne že s plačilom prve premije.
5. Do 60. leta vstopne starosti ni nobenega čakalnega roka.
6. Otroci od 2. do 16. leta so brezplačno zavarovani, če so zavarovani starši.
7. Posmrtnina za otroke Din 300 do Din 1000 (brezplačno zavarovanje).
8. Zavarovanje se lahko vsak čas zviša ali zniža.
9. Če se zavarovanec smrtno ponesreči, izplača KARITAS takoj dvojno vsoto.
10. Zavarovanje KARITAS je popolnoma varno.
11. Zavarovanje KARITAS je zgrajeno na zavarovalno tehnični podlagi.
12. Jamstvo: Din 45.000.000.
13. Že po 3 letih se zavarovanje lahko odkupi.
14. Že po treh letih se zavarovanje lahko spremeni v plačevanja prosto.
15. Točno veš, koliko je treba plačevati (brez ozira na smrtne slučaje).
16. Točno veš, da izplača KARITAS celo vsoto (brez ozira na število članov).
17. Pri KARITAS ni razočaranja.
18. KARITAS ne spreminja pravil.
19. KARITAS posluje redno in nemoteno.
20. KARITAS izključuje špekulacijo z bolnimi osebami.
21. KARITAS je v inozemstvu sijajno razvita in šteje že milijone članov.
22. KARITAS je oddelek Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.

Če hočete imeti prospekt, se obrnite na: KARITAS, Ljubljana, (palaca Vzajemne zavarovalnice) ali na: KARITAS, Maribor, Orožnova ul. 8.

Gospodarska zveza, Ljubljana

r. z. z. o. z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in spocerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet stalno na zalogi.

ZANATSKA BANKA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D., PODRUŽNICA LJUBLJANA

SE PRESELI

DNE 7. AVGUSTA 1933

V GAJEVO ULICO ŠT. 6 (DUKIČEV BLOK)

Drugi programi

Ponedeljek, 7. avgusta:

Belgrad: 19.20 Prenos iz Salzburga: Orfej in Euridika, opera, Gluck. — Zagreb: 19.45 Orfej in Euridika, prenos iz Salzburga. — Dunaj: 19.45 Prenos opere iz Salzburga. — Beromünster: 21.00 Orgelski koncert. — Leipzig: 21.00 Simfonični orkester (Schubert). — Langenberg: 20.05 Moški zbori. — London: 20.00 Orkestralni koncert. — München: 20.00 Orkestralni koncert. — Rim: 20.30 Don Giovanni, opera, Mozart.

Torek, 8. avgusta:

Belgrad: 19.00 Vokalni koncert, 20.30 Zagreb. — Zagreb: 20.30 St. Ivelja poje. 21.00 Slovenska glasba. — Dunaj: 21.00 Koncert dunajskih simfonikov in solistov. — Berlin: 20.20 Koncert Wagnerjevih del. — Budimpešta: 22.25 Koncert opernega orkestra. — Langenberg: 20.05 Koncert komornega orkestra. — Milan: 21.00 Mali Marat, opera, Mascagni. — München: 20.40 Carobna piščal, opera, Mascagni. — Praga: 21.00 Koncert vojaške godbe. — Suisse-Romand: 21.00 Vokal. in instrumentalni koncert. — Varsava: 20.00 Poljudna glasba. — (Iz »Radio Beograd«.)

Sprejemmo urno, zanesljivo in natančno

pisarniško moč

za vodstvo skladiščne kartoteke tehničnega podjetja v Ljubljani. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »EKSPEDITIVNOST 9049«.

Ob Mariborskem tednu priporočamo v Mariboru naslednje tvrdke:

Obiskovalcem „Mariborskega tedna“ se nudi 20% popusta pri nakupu vsakršnega blaga.

Trpinov bazar

Maribor, Vetrinjska ulica 15

Kavarna „BRISTOL“

Katica Golobova

Maribor - Vetrinjska ulica

Mariborski dvor — Hotel

TOMO MAJER

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

DRUŽBA Z OMEJENO ZAVEZO

KOROŠKA C. 5, ALEKSANDROVA C. 6, KRALJA PETRA TRG 4

IDA STICKLER

KAVARNA „CENTRAL“

Maribor, Gosposka ulica

Za »Mariborski teden« obiščite gostilno

„Paulič“ Cvetlična ulica 11

Sprejemajo se tudi abonenti na hrano.

Za »Mariborski teden« obiščite znano

„Restavracijo pri klavnicah“

Ob Brodu 2

Najboljša hrana po najnižjih cenah. — Se priporoča restavracija BIRTIC.

Uata

za odeje in v tablah vedno v zalogi. Tovarna vate

A. ARBEITER — Maribor

Najstarejše, najsolidnejše podjetje:

C. PICKEL

tovarna cementnih izdelkov, d. z. o. z.

nudi po konkurenčnih cenah: betonske cevi, stopnice, raznovrstni umetni kamen za tlak, cement, apno, kameninaste cevi, ploščice za oblaganje sten, strešno lepko, izolacijske plošče, asfalt i. t. d. — Le prvovrstno in najboljše blago!

Tovarna: **MARIBOR**, Koroševa ulica št. 39 — Vrbanova ulica št. 60

Kis, špirit in žganje za vlaganje dobite pri

JAKOB PERHAVEC

Maribor, Gosposka ulica 9

Kruh „TURIST“

Glavna zaloga:

FEIERTAG

Betnavska

43.

Telefon

2824.

Podružnica:

NOVA VAS

in v trgovini

Skaza, prej

Sirk

Glavni trg

Črni kruh iz rži je zelo tečen, ostane 8-10 dni v največji vročini popolnoma svež in zdrav.

ALOJZIJ MUNDA

splošno mizarstvo in zaloga krst.

Nasproti magdalenske cerkve

Taborska ulica 2, Maribor

RADIO MARIBOR

Največja zaloga radioaparatur in vseh potrebščin: ojačevalci in zvočniki za dvorane in odprte prostore, akumulatorji in baterije, inštalacijski material za luč in silo. Cene zelo zmerne; **plačilne oiajsave**, brez pribitka

MARIBOR, Glavni trg 1. Telefon 26-48

FRANC in Marija ZEMLJIČ HOTEL „OREL“

Prvovrstna postrežba!

Izborna domača vina in kuhinja!

Priporoča se za »Mariborski teden«

„GRAJSKA KLET“

in restavracija na Mariborskem otoku. Zmerne cene. Solidna postrežba.

Restavracija BASLETIC GRGA.

KAVARNA „ASTORIJA“

STREHAR LOJZE

kavarniški vrt in podružnica na veseličnem prostoru.

LINOLEUM PREPROGE

tapetniško, železno in medenasto pohištvo, posteljina, modrace, vložke, zavese, blago za modrace, zavese, pohištvo, volna, flanela, odeje, namizne garniture, kakor tudi vsi predmeti za stanovanja, hotele in gostilne v največji izbiri po reduciranih cenah. — Ceniki gratis!

KAREL PREIS

Maribor, Gosposka 20

„PROMENADA“

kavarna in restavracija, Maribor, Tomšičev dvored 20 — se priporoča

Izvrstna vina, vedno sveže pivo.

Zlato, srebro, platin kupuje po najvišjih dnevnih cenah

Mariborska Afinerija

zlata, Orožnova ul. 8

Za potovanje kovčge, torbice, denarnice, nahrbtnike itd. Velika izbira - znižane cene — priporoča

Ivan Kravos, Maribor,

Aleksandrova ul. 13.

Oglejte si **Jemčevo vrtnarsko razstavo**

na veseličnem prostoru »Mariborskega tedna«

Naročajte „Slovenca“!

Gostilna „Lipovšek“

na Glavnem trgu v Mariboru

Vam nudi izborna hrana in prvovrstna vina. Obiščite jo tudi Vi med »Mariborskim tednom« in prepičajte se!

Restavracija pivovarne Tscheligi

Vam nudi vedno prvovrstno sveže pivo, izborna domača vina in izborna kuhinja. — Za obilen obisk se priporoča gostilničarka Zaklan, Maribor, Glavni trg — Koroška c. 2

UPRAVA „SLOVENCA“ MARIBOR

Koroška c. 1 Podružnica: Aleksandrova c. 6 Sprejemajo se oglasi in naročniki lista, izvršujejo vsi upravni posli in dajejo pojasnila, ki spadajo v delokrog upravnishva lista.

Kaj Vam nudi

»Mariborski teden«

od 5. do 15. avgusta 1933

Lahko si ogledate:

Udeležite se lahko:

Tujsko-prometno razstavo, razstavo narodnih noš in vezenin, vrtnarsko razstavo, vinarsko razstavo (pokušnja vin), kuncerejsko razstavo, sokolsko razstavo in paviljone: mariborskih umetnikov, mariborskih sportnih društev in Jadranske straže.

Gledaliških predstav na Rotovškem trgu in raznih nogometnih, lankoutletskih, teniških, motociklističnih, kolesarskih in veslaških prireditvev in tekmovanj.

Drevi ob 20. na Unionski verandi odločilno tekmovanje v rokoborbenem prvenstvu Dravske banovine. Nastopijo najboljši slovenski rokoborci.

JESENSKI LIPSKI SEJEM 1933

Začetek dne 27. avgusta

Vsa pojasnila daje:

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA

Dvořakova ulica 3/II - Tel. 2762

ali **ZVANIČNI BIRO LAJPCŠKOG SAJMA** Beograd, Knez Mihajlova 33

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Specijelni entel oblek, ašuriranje, predtisk najhitrejša postrežba — najfinišno delo pri **Matek & Mikeš, Ljubljana**

polet hotelu štruke! Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjal, entlanje, izdelovanje gumbic. Velika izbira predtiskanih žen. ročnih del. Vredn. oimodernišje ureditve podjetja — oainišje cene

BANKA BARUCH 15. RUE LAFAYETTE PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75 Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.

Odpredlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles, FRANCIJA: No. 1117-94 Paris, HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst, LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Dijakom srednjih šol!

Šola »PRIVATNA NASTAVA«, Njegoševa 29, Beograd, tel. 21-601, prične z vpisovanjem dijakov na gimnazijo.

Učenci, ki ponavljajo razred ali so izgubili pravico do rednega šolanja, lahko dovrše v enem letu dva razreda in s tem nadomeste izgubljena leta.

Učenci, ki so padli pri sprejemnem izpitu ali če ga niso polagali, lahko napravijo sprejemni izpit in I. razred, da se potem vpišejo v II. razred.

Priprava poznano najboljša. Poučujejo strokovnjaki in najboljši profesorji in je vsakemu pridnemu učencu uspeh zasiguran. V šoli sami obstoji odličan penzjonat, v katerega se sprejemajo učenci, ki se žele redno šolati v Beogradu. — Vpisovanje se prične 11. septembra.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadr. z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din.

Vohuni na delu!

Navadnemu zemljanu je o vohunski službi malo znanega in se mu niti ne sanja, koliko uloge igra v vojni. Če pa pride o vohunskem delu kaj v javnost, marsikdo ne verjame, češ to so fantastične izmišljotine. In vendar je resnica navadno še bolj fantastična nego objavljena dejstva. Pravkar objavlja svoje spomine kapetan českoslovaških legij E. V. Voska in za primer navajamo iz njih kratek odlomek.

V začetku svetovne vojne — piše Voska — sta se ustanovili v Washingtonu dve, druga proti drugi delujoči vohunski centrali. Antantno centralo je vodil britanski mornariški ataše podadmiral Gaunt, centralo osrednjih veselil pa gospod pl. Papen (bivši nemški državni kancler). Nemška tajna poročevalska služba je po kakovosti prekašala angleško.

Delavnost Papenove špijonaže in sabotažne centrale je bila izredno mnogostranska. Papen je občeval z Irco in Indijo, od katerih je prejemal razna obvestila in vso možno pomoč, ker so upali doseči svobodo, če bi zmaga Nemčija. Razen tega so Papenovi agenti ponovno pognali v zrak železniški most, ki vodi v Halifax v Kanadi; na ta način so hoteli onemogočiti ali vsaj zadržati pošiljavo ameriškega orožja v Anglijo. Enako so večkrat pognali v zrak pošiljavo municije; v ameriške ladje, ki so vozile orožje za antanto, so polagali bombe in razstrelilne kapice, za Anglijo namenjene konje so zastrupljali itd.

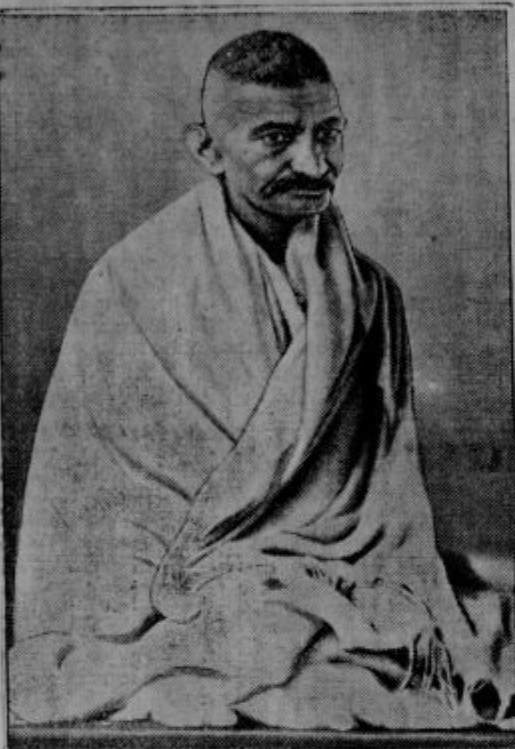
Angleži so se v vohunski službi posluževali predvsem avstrijskih državljanih nemške narodnosti, ki so upali na svobodo, če bi Avstrija razpadla, torej Čehov, Slovakov, Slovencev itd. Angleška vohunska centrala je imela tajne radiopostaje, s katerimi je prestrezala brezžična poročila nemških podmornikov; prav posebno uspešna pa je bila njena protišpijonaža. Nemška vohunska centrala je bila ustanovila trgovsko družbo »American Import and Export Company«, da bi pod to krinko laže delala. Družbi je načeloval finančni ataše dr. Albert. Voski se je bil posrečilo, da je upravitelju k Albertu v službo svojo hčer. Gospodična

Voska je imela nalogo, da je vsak večer odpravila družbino pošto. A seveda je vse pošiljke najprej nesla k svojemu očetu, da jih je pregledal, važnejše prepisal, najvažnejše pa fotografiral.

Poleti 1915 je gospodična Voska neki večer obvestila očeta, da je bil v tiskovni pisarni ameriški časnikar Archibald, poročevalec United Press, kateremu so izročili velik zavoje v izmeri 40 krat 60 centimetrov. V zavoju da so se nahajali obračuni o velikih ameriških dobavah Nemčiji, ki so šle preko Švedske in Nizozemske. Dobave so obsegale mimo orožja predvsem gumi, meso in kavo. V tem paketu so bili dalje načrti za nezakonite čine in sabotaže, ki jih je Papen nameraval izvesti v Ameriki. Dalje so bila tu poročila za dunajsko in berlinsko vlado in pa več zasebnih pisem. Slednjič je dobil Archibald v votli izprehodni palici načrte o ameriških obalnih utrdbah. Te je bil izvoznil neki agent avstrijske vlade. Toda na avstrijskem gener. konzulatu so bili štirje češki uradniki, ki so bili v protivohunski službi, in eden od njih, neki Sehnal, je izdal vsebino izprehodne palice angleškemu mornariškemu atašeju Gauntu.

Archibald se je bil v tem vkrcal in odpeljal s holandskim potniškim parnikom »New Amsterdam« proti Evropi. Ladja naj bi kakor redno pristala na Angleškem, Gaunt je nemudoma odpravil na pot najhitrejšo angleško ladjo, ki jo je mogel iztakniti. Ta parnik je na odprtem morju prehitel »New Amsterdam« in pristal ob angleški obali tri dni pred njim. Tako je bil načelnik angleške špijonaže, admiral Hall, pravočasno obveščen o gradivu na holandskem potniškem parniku, ki ga je dal, kakor hitro je pristal, zasedi in Archibald aretirati. Tri dni so preiskavali »New Amsterdam«, ne da bi bili kaj našli. Četrty dan je holandski poslanik vložil protest zaradi kršitve nevtralnosti, ameriški poslanik pa zaradi aretacije ameriškega časnikarja. Hall je brzojavil Gauntu: »Nič našli. Viktor se je zmotil.« Viktor je bil tajno ime za Vosko. Washington je odgovoril: »Zmota izključena.« Peti dan je admiral Hall pozval kapitana holandskega parnika, naj odpre blagajno. Kapitan je odgovoril, da tega po mednarodnem pomorskem pravu ne le ne mora, marveč tudi ne sme. Hall je dal nato blagajno siloma odpreti. V njej so našli zveženj z izdajalskimi listinami, ki so jih nato objavili. Ameriška javnost je bila silovito presenečena in zahtevala, da Papena izžene iz Amerike. Kmalu nato sta prejela avstrijski poslanik baron Dumba in Papen potne liste; nemški poslanik Bernstorff ni bil izgnan.

Zdaj pa še zgodba o prosluli »Papenovi aktovki«. V njej so se nahajali računi o ameriških dobavah Nemčiji, ki so znašali v enem letu 110 milijonov dolarjev. Kmalu je bila aktovka tako debela, da je moral njen lastnik, nemški finančni ataše dr. Albert, kupiti drugo. Bili so mu pa zdaj že neprestano za petami trije agenti angleške špijonaže, med njimi ameriški časnikar Brown (sotrudnik »New-York Times«). Ta je sledil dr. Albertu v trgovino, si kupil popolnoma enako aktovko in jo dal opremiti s taistim monogramom. Potem jo je polnil s starimi časniki, da je imela vedno taisti obseg kakor Albertova. Nemški ataše ni dal aktovke nikdar iz rok in jo je nosil vsako jutro s seboj v pisarno in zvečer zopet na svoje stanovanje. Pri tem se je posluževal nadcestne železnice. Z njim so se vedno vozili trije agenti, Brown in dva Čeha. Nekoč sta ta dva izzvala prepis s prevodnikom, ki se je kmalu izprevrgel v pretep. Dr. Albert je vstal, da bi videl, kaj se dogaja; v tistem trenutku je poleg njega sedeči Brown zamenjal aktovki in na prvi prihodnji postaji izstopil. Ko je dr. Albert doma odprl aktovko, je našel v njej samo stare številke »New-York Times«, angleško poslastičstvo pa je imelo v rokah dragocene listine o nemških naročilih v Ameriki, ki so šla po rokah švedskih in holandskih slamnatih mož.

Mahatma Gandhi tretjič v ječi. Angleške oblasti so v tretje aretirale voditelja indijskega gibanja za neodvisnost, Mahatma Gandhija, in sicer tik pred njegovim odhodom na novo protestno potovanje po deželi.

Japonska katol. mladina koraka

Katoliška mladina v glavnem mestu Japonske je sklenila, da po zgledu londonske »Catholic Evidence Guild« ustanovi za svoje organizacije slično organizacijo, ki bo prirejala za svoje člane govorniške tečaje, da bodo mogli v javnosti braniti katolicizem. Na katoliški univerzi v Tokiju so se v ta namen pričela predavanja iz teologije, filozofije in Sv. pisma. Ti tečaji bodo trajali tri leta. Izpitom ob koncu tečaja bo predsedoval nadškof in kandidati, ki bodo dobro prebili izpit, dobe diplomo. Namen tečaja je predvsem, da se izobrazijo mladi predavatelji, ki bodo mogli odbijati napade na katolicizem. Da se je uvedel ta moderni način evangelizacije, je bilo odločilno predvsem dejstvo, da Japonska danes mnogo bolj sliči Ameriki in Angliji nego-li ostalim azijskim državam, ki za tak način verske borbe niso še sposobne.

Slon kot pestunja. Po parkih mesta Los Angeles imajo ljudje tačas veliko zabavo s slonom bogatega meščana, ki rine pred seboj otroški voziček z majhno deklico.

Vojni krivci

Lloyd Georgevi spomini v »Daily Telegraphu« poskušajo ugotoviti osebnosti, ki so odgovorne za vojno v letih 1914—1918. Avstrijski in nemški cesar nista želela vojne. Sazonov se je zgrozil, če je na njo pomislil. Car tudi ni maral vojne, in Rasputin je prerokoval carici, da bo vojna usodna za dinastijo Romanovcev. Glavni krivec je dunajski zunanji minister grof Berchtold. Toda avstrijski in nemški diplomati so mislili samo na lahko zmago nad Srbijo in niso slutili, da bodo zanetili svetovni požar. Zalibog ni bilo med njimi v odločilnem trenutku nobene avtoritativne osebnosti, ki bi utegnila zaveziti dogodke. Če bi vodil Nemčijo Bismarck, Anglijo Palmerston, če bi bil vsaj Clemenceau francoski ministrski predsednik, ki bilo mogoče preprečiti katastrofo. A državniški kot Bethmann Holweg, Poincaré, Viviani, Sazonov in Grey so bili prešibki, da bi obvladali razvoj in slutili njegove posledice. Lloyd George sklepa; »Če bi bil jaz med porotniki in bi sklepal o krivdi omenjenih državnikov, bi jih moral obdolžiti samo slučajnega uboja, dočim ni mogoče govoriti o premišljenem, vnaprej pripravljenem umoru.«

Živali pred sodniki

Pariško vzklicno sodišče je doživelo obravnavo, pri kateri je bila zaslišana kot priča poleg ljudi tudi opica. Tvrdba, ki je posnemala v Nizzi filmsko igro »Pierre«, Okrajno sodišče v Nizzi ji je priznalo 20.000 frankov odškodnine, ker je opica pokvarila posnetke. Morala bi metati pone srečenim smrti od kokosove orehe in jih na ta način rešiti od lakote, a je popolnoma odpovedala. Lastnik opice je vložil priziv. Namesto obljubljenega kokosovega drevesa je moral laziti ubogi »Pierre« po neki jako bodeči palmi in si je do krvi opraskal pleče. Razen tega so bili kokosovi orehi iz lepenke, ki ni slastna za opice. V Parizu je »Pierre« na gospodarjevo povelje: »Pozdravil« pokleknil pred predsednikom sodišča in mu objel kolena. A ko so prinesli iz dvorano lepo kokosovo drevece z obešenimi pomarančami in orehi, je zlezla opica na drevo in pričela hlastno obirati dobre reči, ne da bi se zmenila za gospodarjevo povelje, naj meče

Novi nemiri na severo-zapadni meji Indije, kjer so se začeli Afridi zopet gibati; angleške čete, sestavljene iz domačinov, gredo skozi Pešavar delat mir.

Železne ceste

Naše tlakovane ceste in mestne ulice niso kos sodobnemu prometu. To ima svoje tehnične vzroke, ki jih žalibog premalo upoštevajo starokopitni popraviljci. Tovorni avtomobili z obroči iz lite gumijevine tako stresajo ceste, da razdirajo tudi njen podzemeljski temelj. Osebnih avtomobilov z lažjimi, z zrakom napolnjenimi gumijevimi obroči učinkujejo zopet kakor sesalke. Z zaščitnimi vzorci pokrito kolo odnaša pri vsakem obratu del cestne površine. Avtomobili dobe zedno meljejo ceste v prah. Vsled tega so stalno nižje in jih je treba znova nasipati. Konjska kopita in okovana lesena kolesa dovršujejo to razdiranje. Pariška mestna uprava in posamezna zelo obiskana francoska zdravilišča poskušajo zdaj s cestami iz litega železa, ki je skoraj nedovzeto za vremenske nepravilnosti in kaže veliko odpornost. Prve poskušnje so se dobro obnesle. Pred šestimi meseci z železom tlakovani deli prometnih pariških ulic ne kažejo nobene obrabljenosti. Železni tlak ima valovito, z brazdami pokrito površino, kar prepreči prometne nesreče ob vlažnem vremenu.

Indijski prevod Hoie za Kristusom

V Ajmeru v Indiji je nedavno izšel prevod knjige Tomaža Kempčana »Hoja za Kristusom«, in sicer prva tri poglavja pod naslovom »Jivan Sutra« (»Pravilo za življenje«). Vse indijsko časopisje je knjigo sprejelo zelo laskavo.

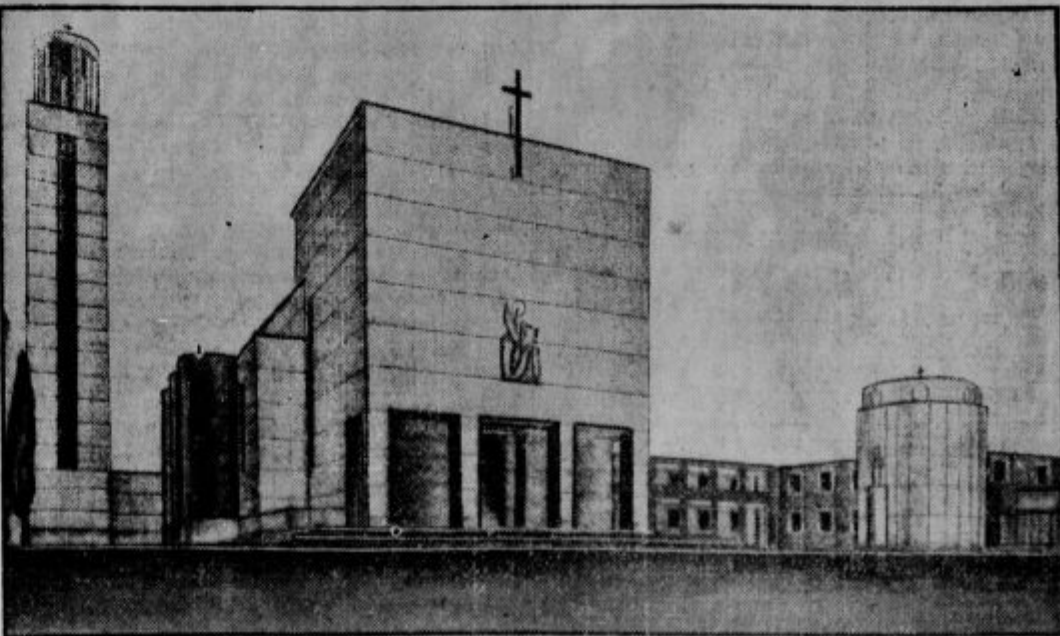
Finski letalec Vaino Bremer se je vrnil s svojega svetovnega poleta. Odletel je bil v vzhodni smeri in preletel 16.000 milj.

Dr. Naima I-Ayoubi, prva odvetnica v Egiptu. V obrazu ženska nežnost in milina, združena z resnobo, v stisnjeni pesti moška odločnost.

Pridobivajte novih naročnikov!

»Zakaj pa ni na mleku, ki ga donášate k nam, nikoli nobene smetane?«
»Zato, ker pri nas napolnimo steklenice do vrha in smetana nima več prostora.«

Mussolinijevo novo mesto Sabaudia, ki se dvigne sredi izsušenih Pontinskih močvirij: načrt za cerkev, krstno kapelo in azil.

